

IZBRANA POGLAVJA IZ SIMBOLNEGA RAČUNANJA

1. domača naloga (18. 5. 2009) – REŠITVE

1. V *Mathematici* definiramo funkcijo f takole:

```
f[s_, n_] := Reverse[Join[Reverse[Take[s,n]],Reverse[Drop[s,n]]]]
```

- (a) Kaj vrne klic $f[\{a,b,c,d,e,f\},2]$? **Odg.:** $\{c,d,e,f,a,b\}$
- (b) Kaj vrne klic $f[s,n]$, kjer je s seznam, n pa naravno število? Razložite!

Odg.: Klic $f[s,n]$ vrne seznam s , zasukan za n mest v levo (oziroma za $N-n$ mest v desno, če je N dolžina seznama). Izraz $\text{Take}[s,n]$ predstavlja prvih n elementov seznama, izraz $\text{Drop}[s,n]$ pa zadnjih $N-n$ elementov. Oba dela dvakrat obrnemo, tako da se ciklična urejenost elementov ne spremeni, na prvo mesto pa pride element, ki je bil prvotno na mestu $n+1$.

2. V množici besed $\{0,1\}^*$ je definirana redukcijska relacija $\rightarrow$ takole:

$$\begin{aligned}P_1 : x001y &\rightarrow x10y, \\P_2 : x000y &\rightarrow xy, \\P_3 : x11y &\rightarrow xy,\end{aligned}$$

pri čemer sta x in y poljubni besedi.

- (a) Ali je relacija $\rightarrow$ noetherska? Zakaj (ne)?

Odg.: Relacija je noetherska, ker krajša besede.

- (b) Poiščite kak primer, ki kaže, da relacija $\rightarrow$ ni polna.

Odg.: Npr. $\downarrow 010 \xleftarrow{P_1} 0001 \xrightarrow{P_2} \downarrow$.

- (c) Relacijo $\rightarrow$ napolnite z dodatkom novih prepisovalnih pravil. Polnosti ni treba dokazovati. Naštejte vse reducirane besede (glede na novo relacijo)!

Odg.: Na podlagi primera iz (b) dodamo pravilo $P_4 : x010y \rightarrow x1y$. Relacija še ni polna, kar kaže primer $\downarrow 101 \xleftarrow{P_1} 0011 \xrightarrow{P_3} 00\downarrow$. Zato dodamo pravilo $P_5 : x101y \rightarrow x00y$. Relacija še vedno ni polna, kar kaže primer $\downarrow 100 \xleftarrow{P_1} 0010 \xrightarrow{P_4} 01\downarrow$. Zato dodamo še

pravilo $P_6 : x100y \rightarrow x01y$. Zdaj ne najdemo več besede, ki bi jo lahko reducirali v dve različni reducirani besedi, zato domnevamo, da je dobljena relacija polna. Da je res tako, lahko dokažemo z uporabo izreka o kritičnih parih, vendar naloga tega ne zahteva. Vse besede dolžine 3 ali več lahko zdaj reduciramo, prav tako tudi 11. Reducirane besede so torej 10, 01, 00, 1, 0 in ε .

3. Naj bo $f_1 = y - x^2$, $f_2 = z - x^3$. Ali je $\{f_1, f_2\}$ Gröbnerjeva baza za $I = \langle f_1, f_2 \rangle$, če je monomska urejenost:

- (a) LEX, $x > y > z$,
- (b) LEX, $y > z > x$?

Odg.:

- (a) Ne, ker $f = xy - z = xf_1 - f_2$ pripada I , toda $\text{ht}(f) = xy$ ni deljiv ne s $\text{ht}(f_1) = -x^2$ ne s $\text{ht}(f_2) = -x^3$.
 - (b) Da, ker je $S(f_1, f_2) \bmod (f_1, f_2) = (yx^3 - zx^2) \bmod (f_1, f_2) = 0$.
4. Naj bo $f_1 = xz^2 - yz$, $f_2 = xyz - yz^3$. Poiščite reducirano Gröbnerjevo bazo polinomskega ideala $J = \langle f_1, f_2 \rangle$ glede na leksikografsko urejenost ($x > y > z$).

Odg.: $G = \{f_1, f_2, f_3\}$, kjer je $f_3 = y^2z - yz^4$.